

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. červenec 2023

NOVINKY

Exkurze na archeologickou lokalitu

Pozvání na probíhající archeologický výzkum

„Nedošín u Litomyšle – neolitické sídliště a rondel“

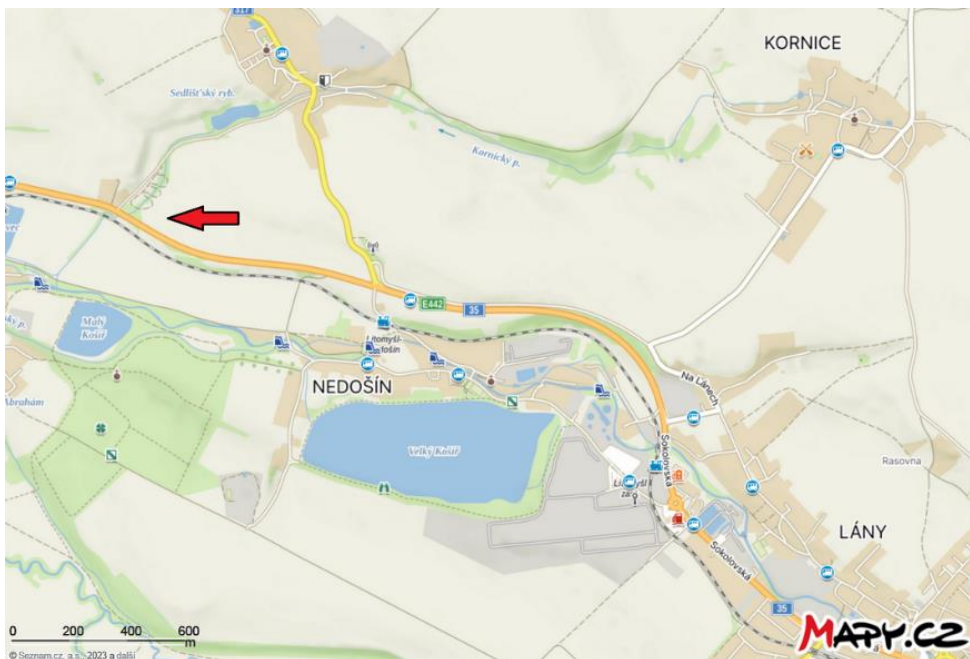
středa 26. červenec od 13:00 do 18:00

Ve středu 26. července od 13:00 do 18:00 je možné navštívit archeologickou lokalitu neolitického sídliště a rondelu v Nedošíně, a to v rámci probíhajícího výzkumu. Před několika dny byla zahájena již třetí etapa výzkumu, který archeologické oddělení Regionálního muzea v Litomyšli realizuje ve spolupráci s Ústavem archeologie FPF Slezské univerzity. Zkoumáno je sídliště kultury s lineární keramikou a rondel (sociokultovní areál) kultury s vypíchanou keramikou. Pohybujeme se tedy v období mladší doby kamenné (více k předchozím etapám výzkumu např. zde).

Litomyšlské muzeum realizuje během roku řadu archeologických výzkumů, většinou však v prostoru stavby, kam nelze zvát zájemce o archeologii. V tomto případě výzkum probíhá na poli a možnost podívat se za námi do terénu a „kouknout nám pod ruce“ se přímo nabízí.

Najdete nás na poli za Litomyšlí u státní silnice na Vysoké Mýto při odbočce na Sedliště (západně od motokrosově dráhy).

(Jana Němcová)

Rodný byt Bedřicha Smetany

Rodný byt Bedřicha Smetany projde generální rekonstrukcí

Zdarma si jej můžete prohlédnout naposledy v jeho stávající podobě poslední prázdninový víkend

Rodný byt Bedřicha Smetany v zámeckém pivovaru v Litomyšli bude pro veřejnost otevřen zdarma poslední prázdninový víkend, tedy od pátku 1. září do neděle 3. září. Zveme Vás k jeho prohlídce...ve stávající podobě jej už nikdy poté nespatříte. Následně bude totiž pro veřejnost uzavřen z důvodu generální rekonstrukce. Znovuotevření opravených prostor je plánováno na červen 2024, kdy budou vrcholit oslavy 200 let od narození Bedřicha Smetany.

Prostor služebního bytu, v němž se 2. března 1824 narodil náš nejznámější hudební skladatel, byl prvně zpřístupněn veřejnosti v roce 1924 u příležitosti stého výročí jeho narození. Poslední úpravy interiéru a expozice proběhly před třiceti lety. Nynější generální rekonstrukce se zaměří na nápravu neutěšeného stavebně-technického stavu objektu (hydroizolace zdiva, nové topení, elektroinstalace, podlahy aj.). Do bytu se bude vstupovat původními dveřmi z průjezdu pivovaru (současný vstup vznikl až ve 20. století a prochází původní místností pro služku), obnoveny budou průchody do prostor pivovaru, dnes multifunkčních sálů.

Nová stálá expozice bude členěna na dvě hlavní části. První z nich tvoří „hudební salón“, který poskytne moderní formou zážitek hudebně-vizuální. Programní pojetí Smetanovy hudby zde chceme využít pro její výtvarnou interpretaci. Budou zde zachycena hlavní hudební témata, která skladatel ve své tvorbě sledoval, a koncentrovaně představena Smetanova vrcholná díla. Návštěvník zde bude mít možnost posadit se a v klidu vnímat autorské multimediální dílo, hudebně-vizuální koláž - obraz promítaný na zdi kolem sebe i prostor zaplněný kvalitní hudbou.

Druhá hlavní část bytu poskytne zážitek autentického dobového domácího prostředí. Místnost zůstane instalovanou ložnicí – právě zde se Bedřich Smetana narodil. Mobiliář budou tvořit originální kusy z období biedermeieru. Návštěvníkům budou sloužit k doteku i posezení, což jim přinese zcela nečekaný a v jiných památkových objektech zapovězený zážitek. Nábytek doplní obrazy a grafiky s vazbou k tématu a také několik originálních předmětů ze skladatelova majetku (např. jeho psací stůl, rukopisy aj.). Hlasem sedmiletého dítěte bude v těchto prostorách vyprávěn životní příběh Bedřicha Smetany.

Provozovatelem Rodného bytu Bedřicha Smetany je Regionální muzeum v Litomyšli. Jeho majitelem a investorem rekonstrukce je Město Litomyšl, které podalo žádost o dotaci z programu IROP spolufinancovaného Evropskou unií. Celkové náklady jsou projektovány ve výši 25 mil. Kč, dotace v případě jejího schválení bude činit 17,6 mil. Kč. Autorem architektonického návrhu rekonstrukce a ideovým tvůrcem nové expozice je brněnský architekt Petr Všecka.

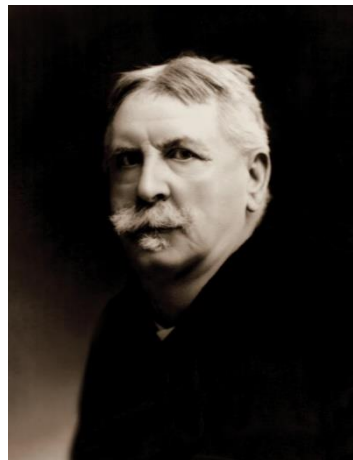

Ložnice Smetanova bytu, současný stav (foto Jaroslav Horák)

(René Klimeš)

Připomínka úmrtí Quidona Šimka

V sobotu 22. července uplyne 90 let od úmrtí Quidona Šimka (1857–1933), charismatického kupce, který se do dějin rodné Litomyšle zapsal především jako kreslíř, kronikář, sběratel, spoluzakladatel městského muzea, majitel soukromého muzea a velký humorista. Jako sběratel mincí a starožitností proslul daleko za hranicemi své vlasti. Mezi Šimkova nejvýznamnější díla patří kupecká kronika a sedmidílná kronika první světové války, které kromě textu obsahují také více než tisíc kolorovaných obrázků. Vytvořil též např. výtvarný cyklus zachycující proměny Litomyšle zhruba v letech 1870–1930, čítající spolu s karikaturami městského života více než šest set kreseb. Šimek byl dobrým duchem měšťanské Litomyšle, přítelem studentů, vtipným glosátorem života, ale také dlouholetým členem městské samosprávy a několika spolků. Jeho celoživotní láskou bylo sběratelství a svobodná tvůrčí činnost, kterým zasvětil celý svůj staromládenecký život. Svým životním dílem neocenitelně přispěl k uchování historické paměti města. Litomyšlskému muzeu odkázal také všechny své sbírky, které do té doby uchovával ve svém domě na Smetanově náměstí čp. 139 (naproti poště, dnes bistro Fusion).

(Martin Boštík)

PROBÍHÁ

Výstava

Kája Saudek – král českého komiksu

13. květen – 10. září 2023

Do Smetanovy Litomyšle přichází dílo umělce světového formátu, krále českého komiksu – a velkého milovníka hudby – Káji Saudka. V Regionálním muzeu jsou od května do září k vidění ochutnávky z toho nejlepšího, co tento umělec – i přes útlak totalitního režimu dusícího jeho tvorbu v nejlepším rozletu – za půlstoletí vytvořil. Na návštěvníky tak čekají komiksy i obrazy, které znáte z filmu, olejomalby i do detailů propracované kresby, 3D objekty i hravá a precizní PéeFka, plakáty i dobové tiskoviny, ale také předměty osobní povahy včetně fotografií z rodinného alba. Nechte své oči „zaposlouchat se“ do ostrých linek jeho perokresby i subtilního humoru, kterým jsou jeho díla prodchnuta. Dle kurátorů Bereniky Saudkové a Davida Goldberga spatříte skvostné ukázky z jeho nesmírně rozsáhlého díla určeného dětem i dospělým – včetně videoprojekce dalších ukázek Saudkovy tvorby. Pouze jeden koutek výstavy je mládeži nepřístupný.

V muzejním obchodě si můžete zakoupit knihy s tematikou děl Káji Saudka i další upomínkové předměty, jako plakáty, pohlednice či další tiskoviny.

(Berenika Saudková, David Goldberg, Petr Chaloupka)

Velká herna

Kdo si hraje, nezlobí

27. květen – 17. září 2023

Oblíbená a tradiční dětská herna v litomyšlském muzeu se letos představuje v novém a o hodně větším kabátě. Z jedné místnosti se rozrostla na tři a zacílila nejen na malé kluky a holky, ale také na hravé dospěláky.

První výstavní sál zaujme asi více chlapců než děvčat, ale i ty si mohou postavit domeček z lega v životní velikosti nebo sestavit obří, spletitou vláčkodráhu podle vlastní fantazie.

V druhém sále se zase spíše zdrží holčičky, na které tu čekají panenky i s pokojíčkem. Válecí koutek ale jistě zaujme všechny, stejně jako třeba knihovnička nebo kvíz pro milovníky a milovnice pohádek.

Třetí sál osloví i dospělé návštěvníky, kteří si vyzkouší funkční páskový magnetofon, gramofon a další přístroje, začnou se do sto let staré i současné literatury o Litomyšli, nebo si jen tak odpočinou v pohodlných křeslech. Společenské a počítačové hry si ale nejspíš vyzkouší všichni členové rodiny. Těšíme se na vás!

(Petr Chaloupka, Renata Kmošková, René Klimeš)

Portmoneum

Jeden duch je víc než deset doktorů

Site specific performativně scénografická instalace

17. červen 2023 – 29. říjen 2023

Obyvatelé města Litomyšle si šuškájí: „Okouník se nechal slyšet, že mu potvorové z Portmonea závidí jeho tři rozměry. Proč zrovna oni musejí mít namalované jen rozměry dva?“ Proto osnují plány, jak to udělat, aby se mohli proletět trojrozměrným prostorem po okolí. Prý už to mají! V dýmu si zde ruce podávají potvorové z maleb spolu s lidmi, kteří jsou s nimi ve spojení duší. Tým umělců a vědců vymýšlí, jak tento okem smrtelníka

neviditelný moment zachytit a v noci přicházejícím návštěvníkům ukázat. V rámci celého léta budou na zahradě vidět i fragmenty z jejich bádání.

Autoři: Skupina Okultí (Aleš Hvízdal, Vanda Kovářiková, Lukáš Kalivoda, Petr Horák, Marek Volf)

Doprovodný program:

8. 7. a 5. 8. – vždy ve 21.30 – Potvorové ožívají, přijďte se s nimi propojit! Vstupné 50 Kč.

(Hana Klimešová)

Výstava v Portmoneu

Zbyněk Hraba – Linomyšlení

25. březen – 29. říjen 2023

V Portmoneu – Museu Josefa Váchala je v letošní sezoně k vidění výstava grafika Zbyňka Hruby z Prahy. Zbyněk Hraba (*1960) jako jeden z mála autorů zasvětil svou tvorbu výhradně linorytu. Studoval Střední průmyslovou školu grafickou v Praze (obor grafická úprava tiskovin) a následně Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze v ateliéru knižní kultury a písma prof. Milana Hegera. Řadu let pak pracoval jako výtvarný redaktor v různých nakladatelstvích a současně navrhoval logotypy i grafickou podobu knih, časopisů a výstavních katalogů.

Zbyněk Hraba – Velká fuga II

Vystavené grafiky představují všechna hlavní témata, jimž se Zbyněk Hraba věnuje – přírodu, hudbu, zátiší a portréty. Zbyněk Hraba je, stejně jako Váchal, schopen své vícebarevné linoryty tisknout z jedné jediné desky, postupně odrývané pro jednotlivé barvy. A stejně jako Josef Váchal se také Hraba rád toulá přírodou a zachycuje její náladu, hru světla a stínů, okamžik dokonalého, někdy jen vteřiny trvajícího nasvícení, či genius loci místa. Navíc používá celou řadu různých vrypů, od jednoduchých linek v jednom či několika směrech až po křížky a drobné trojúhelníčky, kterými vzniklé dílo oživuje a téměř animuje. Zvláště v zobrazené krajině pak do díla dostává až neuvěřitelně mnoho pohybu a atmosféry, jež u jiných autorů tvořících technikou linorytu postrádáme.

(Hana Klimešová)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:

<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Vzdělávací programy

Udělej si vlastní sgrafito – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/sgrafito.html>

Pojďte s námi do muzea – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pojdte.html>

Prameny poznání – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/prameny.html>

Za starého mocnářství – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mocnarstvi.html>

Jak vzniká mapa – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mapa.html>

Středověké město – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mesto.html>

Putování do Betléma – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/putovani.html>

Litomyšl jinak – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/litomysl-jinak.html>

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

1. červenec – 1. říjen 2023, Muzeum Blanenska

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<https://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2023-07-01>

Čtení pod lavici

Časopisy pro děti a mládež od počátků po rozpad Československa

9. červen – 10. září 2023, Muzeum regionu Valašsko (Vsetín)

Interaktivní výstava dětských časopisů se spoustou her, zajímavostí a ukázek komiksů – více zde:

<https://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/cteni-pod-lavici-2023-06-09>

Krvavý román Josefa Váchala

16. květen – 17. září, Muzeum Šumavy Sušice

Výstava je věnována nejznámějšímu tisku Josefa Váchala, který vydal v roce 1924 v nákladu 17 exemplářů.

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Čtení pod lavici – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/cteni-pod-lavici.html>

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>

Litomyšl – hlavní město současné české architektury – <https://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/architektura.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Kdo si hraje, nezlobí / Lektorované programy – Renata Kmošková, 461 611 162, kmoskova@rml.cz

Rodný byt Bedřicha Smetany – Mgr. René Klimeš, 739 031 849, klimes@rml.cz

Kája Saudek / Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, 461 614 626, bostik@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele:

Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!